2. ULAZNE JEDINICE

Najčešće ulazne jedinice za komunikaciju korisnika i računara su tastatura i uređaji za pokazivanje. Oni će u ovom poglavlju biti ukratko razmotreni.

Tastatura. Tastatura (slika 1) je, pored monitora, osnovni uređaj za komunikaciju s računarom. Koristi se za unošenje teksta i brojeva. Pored osnovnih tastera sa znakovima postoje i numerička tastatura, tasteri za editovanje, kao i tzv. funkcijski tasteri koji imaju posebno značenje u nekim programima.

Slika 1.
Tastatura s naslonom za ruke (lijevo), obična tastatura (sredina) i bežična tastatura i miš (desno)

Miš i slični uređaji.

Miš je uređaj za pokazivanje i izbor objekata na ekranu. Postoje dvije vrste miševa: mehanički i optički.

Slika 2.
Optički miš sa gornje i donje strane, trekbol, tačped i džojstik

Mehanički miš je kutija s gumenom kuglicom s donje strane. Pomjeranje miša po bilo kojoj ravnoj površini dovodi do rotacije kuglice koja se kodira u električne signale preko dva potenciometra. Ove vrijednosti mogu da se uskladište u računar pritiskom na odgovarajući taster na mišu. Koristeći njih, program može odrediti veličinu i smjer pomjeranja miša. S gornje strane miša nalaze se dva ili tri tastera, čija uloga je određena programom u kom se koriste. Ova vrsta miševa se sve rjeđe koristi.

Kod ***optičkog miša*** (slika 2, prva i druga s lijeve strane), pokretanje preko površine mjeri se modulacijom optičkog zraka i optičkim tehnikama kodiranja. Izvor

svjetlosti lociran je na donjem dijelu miša i mora biti u kontaktu s površinom da bi kursor na ekranu mogao da slijedi kretanje miša. Precizniji je od mehaničkog, tako da ga je gotovo potisnuo iz upotrebe.

Trekbol (*Trackball* – slika 2, sredina) sličan je obrnuto okrenutom mišu. Umjesto pomjeranja po ravnoj površini, kuglica je postavljena u ležište i okreće se prstom. Smjer okretanja kuglice određuje pomjeranje kursora po ekranu.

Tačped (*Touchpad* – slika 2, druga zdesna) se obično koristi kod prenosnih računara. Sastoji se od pločice približne veličine 4×5cm, koja je ugrađena neposredno ispod tastature. Pored pločice nalaze se dva tastera. Pomjeranjem prsta po pločici pomjera se pokazivač na ekranu. Komande se zadaju pritiskom na tastere ispod pločice, koji imaju istu ulogu kao kod miša, ili kratkim udarcem na pločicu.

Džojstik (*Joystick* – slika 2, desno) je uređaj koji umjesto kuglice, kao kod miša, ima pokretnu palicu čijim se pomjeranjem pomjera kursor. Pritiskom na dugmad, ugrađenu na uređaju, zadaju se komande. Koristi se uglavnom za igre.